

70 KOPROKULTURA

Vesna Homar

1. Kaj je koprokultura?

Koprokultura je preiskava, s katero v blatu odkrivamo povzročitelje nalezljivih bolezni prebavil. Preiskava tudi odkriva ljudi, ki niso zboleli z znaki vnetja prebavil, a bolezen prenašajo.

2. Kakšen je namen koprokulture?

Osnovni namen koprokulture je *odkriti povzročitelja vnetja prebavil*. Vnetje prebavil se kaže z bolečinami v trebuhu, bruhanjem in/ali odvajanjem tekočega blata. V tem blatu je včasih možno izolirati povzročitelja vnetja, ki je lahko bakterija, virus ali parazit. Glede na izvid preiskave se bo zdravnik lažje odločil in vam ponudil ustrezno zdravljenje. V primeru zastrupitve s hrano je možno testiranje vseh oseb, ki so prišle v stik z okuženo hrano. S tem je možno bolj zgodnje zdravljenje in nadzor nad osebami, pri katerih se bolezen ni razvila, jo pa prenašajo.

3. Kdo opravlja odvzem blata za koprokulturo?

Odvzem blata opravite sami doma ali v posebnih toaletnih prostorih laboratorija zdravstvene ustanove. V kolikor boste odvzem opravili doma, vam bodo v zdravstveni ustanovi dali posodico, v kateri boste prinesli vzorec blata. V posebnih primerih odvzame blato zdravnik med rektalnim pregledom.

Koprokulturo naredijo iz vzorca blata v Sloveniji v mikrobioloških laboratorijih v okviru bolnišnic ali na mikrobioloških inštitutih.

Za preiskavo *ni čakalne dobe*.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na odvzem blata za koprokulturo vas najpogosteje napoti zdravnik družinske medicine, lahko pa tudi klinični specialist za infekcijske bolezni in vročinska stanja, urgentni zdravnik in drugi. Za preiskavo se zdravnik odloči, če imate znake vnetne črevesne bolezni, katere povzročitelj ni znan in ga je zaradi zdravljenja ali omejitve bolezni pomembno določiti.

5. Kako se pripravite na odvzem blata za koprokulturo?

Pred odvzemom blata za koprokulturo *ni nobenih posebnih priprav*. Uživate lahko kakršno koli hrano in pijačo oz. nadaljujete s predpisano dieto. Pomembno pa je, da zdravnika obvestite, v kolikor ste v zadnjih treh tednih prejeli kakršno koli antibiotično terapijo in v kolikor ste bili v zadnjem času v tujini.

V kolikor boste odvzem blata naredili doma, potrebujete čisto nočno posodo in komplet sterilne žličke ter označene posodice s pokrovom, ki vam jo v ta namen dajo v zdravstveni ustanovi.

6. Kako poteka odvzem blata za koprokulturo?

Za preiskavo je *potrebno sveže blato*. Blato (ne pa urina!) odvajajte v čisto nočno posodo. S sterilno žličko vzemite za lešnik blata in ga dajte v posodico s pokrovom. Za preiskavo odberite tisto blato, ki je sluzasto, tekoče ali krvavkasto. Posodico tesno zaprite in jo čim prej dostavite v laboratorij.

7. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Navaden odvzem blata za koprokulturo je povsem neboleč in ni povezan z nobenimi zapleti. V redkih primerih, ko vzorec urina vzame zdravnik iz rektuma s posebno palčko, vam bo možne neprijetnosti in zaplete razložil zdravnik, ki bo vzorec odvezel.

8. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Odvzem blata za koprokulturo je povsem varna in neinvazivna metoda.

9. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvid koprokulture prejme napotni zdravnik v približno *enem tednu po odvzemu*. Pri nekaterih redkejših povzročiteljih je čas določanja lahko mnogo daljši (nekaj tednov), pri virusih pa je običajno krajši in je izvid znan že v nekaj dneh.

10. Čemu bodo služili izvidi?

Izvid lahko jasno opredeli povzročitelja nalezljive bolezni prebavil, lahko nakaže več možnih povzročiteljev, lahko pa ne dokaže nobenega potencialno škodljivega mikroorganizma. Pomen izvida bo opredelil napotni zdravnik in se na podlagi vseh informacij o vaši bolezni odločil, katero vrsto zdravljenja vam bo predlagal. V primeru epidemije vam bo svetoval tudi, kakšne ukrepe je treba izvajati, da se bo epidemija zaježila.